

The Power of Speech

Artswoll Steve Chumak

¹ **H**ASHEM spoke to Moses, saying: ² Speak to the Children of Israel, saying: When a woman conceives and gives birth to a male, she shall be contaminated for a seven-day period, as during the days of her separation infirmity shall she be contaminated. ³ On the eighth day, the flesh of his foreskin shall be circumcised. ⁴ For thirty-three days she shall remain in blood of purity; she may not touch anything sacred and she may not enter the Sanctuary, until the completion of her days of purity. ⁵ If she gives birth to a female, she shall be contaminated for two weeks, as during her separation; and for sixty-six days she shall remain in blood of purity. ⁶ Upon the completion of the days of her purity for a son or for a daughter, she shall bring a sheep within its first year for an elevation-offering, and a young dove or a turtledove for a sin-offering, to the entrance of the Tent of Meeting, to the Kohen.

² **H**ASHEM spoke to Moses and to Aaron, saying: ² If a person will have on the skin of his flesh a s'eis, or a sapachas, or a baheres, and it will become a tzaraas affliction on the skin of his flesh; he shall be brought to Aaron the Kohen, or to one of his sons the Kohanim. ³ The Kohen shall look at the affliction on the skin of his flesh: If hair in the affliction has changed to white, and the affliction's appearance is deeper than the skin of the flesh — it is a tzaraas affliction; the Kohen shall look at it and declare him contaminated.

3

Vayikra - Chapter 14

⁴ The Kohen shall command; and for the person being purified there shall be taken two live, clean birds, cedarwood, crimson thread, and hyssop. ⁵ The Kohen shall command;

4 Wordmark R. Tatz

There are two expressions of the theme of *bris*, covenant, in the body: the *bris ha'ma'or* - circumcision, and the *bris ha'lashon* - the covenant of the tongue. Both are creative, both are energies of connection, and both must be used carefully and loyally. We have studied some of the meaning of the former; let us now look at the latter, the world of speech.

The function of speech parallels the function of reproduction - in the lower world of the body, the output is offspring, the physical being of a child. In the higher world of the head, the output is words. Just as children are an outward expression of the body of the parent, so too words are the outward expression of the mind of the speaker.

⁵ Words are seminal; when correctly used they are a deep revelation of their source in the consciousness of the

one who speaks them, and their energy is powerful enough to build a deep connection between the speaker and the one who listens. With the body one forms children; with the power of communication one creates *talmidim* - students, spiritual offspring. "Ha'nefesh asher asu b'Charan - the souls which they made in Charan", states the verse; in fact, this reference is not to children whom Avraham and Sarah brought into the world, as it may seem at first glance, but to the people whom they taught and influenced.

6

"Making souls" in the spiritual sense is a more significant creative act than its physical counterpart of bringing children into the physical world; in some ways the connection between Torah teacher and *talmid* is closer than between father and son, as the *halacha* states; the father brings the son into this world, but the Rebbe (teacher) brings him into the next world.

The Zohar states that wasting Torah words, attempting to teach one who is not fit to be a *talmid*, is similar to the sin of wasting the power of intimacy. Both constitute a wasteful spilling of deeply creative energy.

7

At a deeper level, speech represents the connection between higher and lower worlds. Speech is the mechanism by which an abstract idea which exists only in the higher dimension of thought can be brought down into the material world: when I speak, I transform ideas into the physical medium of sound, which is tangible enough for you to hear with the physical tools of hearing. Of course, you immediately transform my words back into their abstract state of ideas in your own mind. We have used the physical medium of speech to transmit non-physical ideas; we have connected the abstract with the material.

8

Perhaps we can now begin to understand the severity of sins of speech in Torah. Speech is the basic tool of Creation and revelation, as we have noted, and the ability to speak is the hallmark of the human. Misuse of this central gift is particularly devastating - the first sin ever committed was brought about by improper speech: the serpent's devious words to the unsuspecting Chava (Eve). In that immoral and treacherous temptation lay all the danger that misused speech can hold.

— לא היתה כוונתנו בפרק זה להטיף מוסר על שמירת הלשון, אלא לרדת לעומקו של כח הדיבור, כי האדם הוא החי שבכל הנבראים דווקא בדיעה ודיבור שלו — האדם המדבר!
על הסוד הגדול של כח הדיבור אמר עמוס ד. יג: "כי הנה יוצר הרים ובורא רוח ומגיד לאדם מה שיחור" — זוהיר כאן את האדם מחמת היותו עתה כאן בזה העולם השפל ואינו רואה ומשיג הבנין או ההרסה ח"ו הנעשים בהעולמות מכל דיבור ודיבור שלו, ויכול להעלות על דעתו ח"ו לומר במה נחשב דיבור ושיחה קלה שתפעול שום פעולה וענין בעולם. אבל ידע נאמנה שכל דיבור ושיחה קלה שלו לכל אשר יבטא בשפתיו לא נאבד ואינו הולך לבטלה (נפש החיים א. יג). הוא אשר אמרו חז"ל אפילו שיחה קלה שבין איש ואשתו מגידין לו בשעת הדין (תגיגה ה. ע"ב), כלומר: רק בשעת הדין בעולם האמת מגידין לאדם עד היכן מגיע כחה של שיחה קלה שדיבר בהיותו בזה העולם.

10

4. צָפָרִים — *Birds*. Because his affliction came in punishment for the chatter of gossip and slander, his purification is effected by means of chirping, twittering birds (Rashi; Arachin 16b).

11 א"ל ע"ש ה"ט
פניה. אבל בדיבור סוג השלישי הדומה לעין ארו, אשר בו שתי בחינות: אחת, שהוא עין בלתי עושה פרי לא של טעם ולא של ריח, מעין השיחה בטלה,

13

There is an aspect of the misuse of speech which needs special study: wasting words. There is a particular problem in wasting words, even when the words spoken are not false or intrinsically sinful. In general, this is part of the problem of wasting any human resource: any time or effort wasted in a human life is wastage of that life itself and therefore a very serious matter. But wasted words, *d'varim b'telim*, are particularly problematic.

A lie presents a false picture of that which is hidden within, it betrays the inner dimension. *D'varim b'telim*, wasted and meaningless words, present a picture of that which has no inner dimension, and this is no less a betrayal. Words are given in order to reveal meaning, to clothe a deeper reality; empty nonsense betrays the very fact that there is a depth at all.

12 כח הדיבור וענינו, סודו ונפלאותו של דבור האדם, גורא עד מאוד, הלא הוא כל מעלתו ויתרונו על הבהמה, ויהי האדם לנפש ח"י (בראשית ב. ז), תרגום אונקלוס: "לרוח ממללא", הנה כל ענין הדבור הוא מנשמת חיים אשר נפח באפיו, ומדיליה נפח, חלק אל"ה, להבין ולהשכיל, והכל בכח הדבור; ברוח ממללא — כל כולם, הנה זה האדם ביקר גמשל כבהמות נדמה, כי זולל דבורו ושמו לפטפט בעלמא, כפטפוט צפרים, אשר לא בשם דבור תקרא אותם, אלא רק כפצפוף קול בעלמא, מאין זה בא ריבוי השיח בדברים בטלים והבליים ללא כל תועלת? ללא כל חכמה ושכל? הלא הוא מאשר נתרוקן מכל סוד הדבור בעצם, על זולתו אנו רואים זאת בנקל, ולפעמים אני מרגיש זה גם בעצמי, איך שריבוי דברים אובדים באמת כל כבוד ותפארת להאדם. *
12 והנה זה המדבר לשון הרע, הלא גדול עונו מאוד, והומרו אף יותר מגי עבירות, כלשון התוספתא מובא בפירוש המשניות להרמב"ם (אבות א. יז) "ולשון הרע כנגד כולם". והנה התורה העמידה לנו כאן את האדם בדמות הגנות שלו, מצד דברנותו ופספסותו, כנראה שזה היא התביעה היותר חזקה, תביעה על עיקר חינוכו של האדם, הוא לא-אנושי הוא, גיט קיין ערצויגענער! פה מופקרת ולא מגודלת בכלל, דיבוריו דיבורי ציפורים, לא ממין האדם כלל, כי אם ממין הבעלי חיים, ואם אדם אין כאן מה כאן?!

14

The Vilna Gaon states that the consequence of wasted words is a particular suffering in the next world: *kaf ha'kela*, the "cup of the slingshot"; a *neshama* which must endure that particular suffering as a result of wasting words experiences the sensation of being flung from one place to another, but before arriving at the destination is flung yet again in another direction, and so on. The Gaon says that for every empty statement a person must be flung from one end of the world to the other. There is an experience of constant travelling towards a goal, but never arriving — this is the reality generated by a life which used the tools of human growth for nothing other than their own sake, a life which moved through the world but wasted its creative energies.

15

Such a life consists of talking constantly but not saying anything; the version of such a life which is reflected in the next world, the world of reality, is the experience of moving but not arriving. To speak and create is to live in the Divine image; to speak without creating is to negate that image.

The world is full of empty words. The nature of modern media is such that there is virtually no limit to the amount of words which are spewed out constantly, and our society is inundated with talk. But it seems that the more words that are poured out, the less meaning they convey. We have plenty of words, but very little communication.

16

Vayikra - ch. 13

⁴⁶ All the days that the affliction is upon him he shall remain contaminated; he is contaminated. He shall dwell in isolation; his dwelling shall be outside the camp.

הרי אומנותו של אדם בעוה"ז הוא — לשים עצמו כאיגום! האומנות היא דווקא לא להיות פטפטן! הן זה צריכים ללמוד: מן או שהתינוק יודע לדבר, הוא פטפט ככל העולה על רוחו. לשחוק צריך ללמוד, כי השתיקה היא אומנות גדולה. ודווקא בה ניכר הברידעת. מהותו של האדם היא בידות; רק בה מתפתחים כחות נפשו ורוחו. כשהוא אחרי"כ יוצא מבידיותו ומתחבר ומתיחס אל מה שסביב לו — אז גהיה הדיבור בפיו המכשיר המקשר ומחברו בקשר

בזה בנין ההלכות החמורות שקבעם הרמב"ם בהלכות דעות ב. ה"ו בסוגיא י"ד: "סיג לחכמה שתיקה, לפיכך לא ימהר להשיב ולא ירבה לדבר. וילמד לתלמידים בשובה ונחת בלא צעקה ובלא אריכות לשון. הוא שאמר שלמה דברי חכמים בנחת ישמעו". נפלא הוא, איך הדיבור האמיתי צומח דווקא מתוך השתיקה! והלאה: "אסור לאדם להנהיג עצמו בדברי חלקות ופיתוי. ולא יהיה אחד בפה ואחד בלב אלא תוכו כברו. הענין שבלב הוא הדבר שבפה."

20 זאת תורה ר' יוחנן הלוי

(וענין הטומאה הנזכרת כאן היא כנראה מצד

ענין סלוק השכינה שהזכיר הרמב"ם ז"ל, כי בכל מקום ששכינה מסתלקת משם, שם טומאה באה ושוררת. וזה לשון הגר"א ברכות מ. "שכלי מלא שנתרוקו הוא יותר קשה, ומתעבה יותר, שנאות שם הסי"א, וזה טעם כל טומאות שבתורה, וז"ש

The answer is that Miriam did not sin. Her intentions in speaking about Moshe were completely well-intentioned, without any malice. She meant no harm to her beloved brother; nor did she cause Moshe any harm, or even ill-feeling. Despite this, she was stricken with tzora'as. Her disease was not a punishment, but rather the inevitable, natural result of lashon hara. Because she had not sinned, Moshe did not pray for forgiveness for Miriam — only that she be healed.

There were two distinct aspects of the Mikdash which atoned for lashon hara. The Gemara (Zevachim 88b) relates that both the ketores (incense) and the me'il (the garment of the Kohen Gadol from which bells and pomegranate-like ornaments hung) atoned for lashon hara.

What, then, is that spiritual destruction, which is physically manifested by tzora'as? It is the power of speech that distinguishes man from all other creatures. The faculty of speech enables man to fulfill his purpose in the universe. Through speech man attaches himself to his Creator by learning and teaching Torah; through speech man addresses his Creator in prayer; through speech man crystallizes his thought, which in turn leads to action, as it says (Devarim 30:14), "For this mitzvah is close to you in your mouth and heart to do it;" and finally, it is speech that enables man to communicate with others to unite in the communal service of the Almighty.

The Yerushalmi says that there are three sins for which man is punished in this world and the next — immorality, murder, and idolatry — and lashon hara is equal to all three. These three sins represent the destruction of man's physical, emotional, and spiritual self. Lashon hara equals them all. For the totality of the human being is destroyed by the corruption of his ultimate distinction, his speech. Thus, one afflicted with lashon hara defiles like a corpse. He is banished from society and mourns himself, for the essence of his being has been negated.

התינוק מפטפט, מלים בעלמא — זהו דיבור בלי דיעה. התינוק מתחיל בזה לשלוט על מכשיר הקשר עם סביבתו. אבל הוא עצמו עדיין אינו האומן היודע להשתמש במכשיר אל-נכון. האדם, שהוא כבר ברידעת ויודע להתייחס אל סביבתו וגם רוצה להתחבר עם בני אדם, בפיו גהיה כח הדיבור מכשיר יעיל המקשר עם מי שהוא רוצה. הרי הדיבור הוא מכשיר קשר, וצריך אומנות כדי להשתמש בו. עומקו של ענין זה נלמד בחז"ל:

אמר ר' יצחק: מאי דכתיב האמנם אלם צדק תדברון מישרים תשפטו בני אדם? מה אומנותו של אדם בעולם הזה — ישים עצמו כאלם. יכול אף לדברי תורה — תלמוד לומר צדק תדברון. יכול יגיס דעתו — תלמוד לומר מישרים תשפטו בני אדם" (חולין פט. ע"א).

21 ענין טומאת היולדת. כי קיי האדומיר הגדול זללהיה מקאצק הקשה הוא מפתח של חי' הוא ביד הקב"ה. ויתרץ שהטומאה באה אח"כ, עכ"ד. וכ"כ אבי אדומיר זללהיה פירש דבריו שהוא כעין טעם זח"ק בטומאת פת מפני שכחות הטומאה משתוקקין לדבוק במקום שהיתה בו קדושה. וה"נ מפני זה גופא שהי' שורה ענין אלקי היינו מפתח של חי' שאיננו נמסר ביד השליח אלא הקב"ה בעצמו הוא הפותח. ואח"כ כשנסתלק הענין האלקי זה שורם לעומתו כחות הטומאה, עכ"ד.

The command to remember Miriam does not denigrate her, for she committed no intentional sin. But we do learn from that act of remembrance the devastating effect of lashon hara, even when spoken unintentionally and without malice. Just as it makes no difference if one swallows poison intentionally or unintentionally, so, too, lashon hara devastates us, even when spoken without deliberate malice.

Perhaps, then, the Gemara is referring to two aspects of the damage caused by lashon hara. According to this understanding, public lashon hara refers to the harm done to the person that it was spoken against. Hidden lashon hara refers to the spiritual damage to the speaker of the lashon hora himself, the destruction of his neshamah.

28 איך צדקה ר"ב שאר הלוי

וי"ל בזה עוד להדגיש דברים הנ"ל. בהקדש דברי הנאצי"ב בפירושו על שיר השירים וכן כתבו בעלי המוסר, דהנה יש ארבע בחינות לנח"מ שהן דומם, נומם, חי, מדבב. והנה הדומם שהוא בתחתי המדרגות קיים הוא כדומם, אצל הדומם שמדרגתו למעלה מדרגה אחת מן הדומם שיש בו כח הנמחה, מ"מ כיון שנקצר מן הארץ ונפקק מה נמחתו, אין הוא קיים כדומם, אלא כיון שירד ממדרגתו הרי אינו מתקיים כלל וכן במדרגה החי שמדרגתו היא למעלה מן הדומם, מ"מ כשאבד מעלתו אשר הוא חי, נעשה נבילתו מסרחת וגרוע הוא עכשיו מכולם, וכן הוא אצל המדבר אם משמית את מעלתו כמדבר או נעשה גרוע מכולם⁽²⁾

והנה חז"ל אמרו (מד"ר קהלת פ"ב יב) יש לך אדם שחוטא בשמים, ואינו חוטא בארץ, ויש חוטא בארץ ואינו חוטא בשמים. אבל מי שאומר לשון הרע חוטא בשמים ובארץ, שנאמר (תהלים עג) "שתו בשמים פיהם ולשונם תהלך בארץ".

ביאור מאמר זה נראה כן, האדם צריך לידע שהוא כמו "סולם מוצב ארצה" וראשו מגיע השמימה, כי הלא הוא מורכב מהגוף והנשמה יחד, ככתוב (בראשית ב) "ויצר ד' אלקים את האדם עפר מן האדמה ויפח באפיו נשמת חיים", נמצא כמצד הנשמה העליונה הוא מגיע השמימה, ככתוב ויפח באפיו נשמת חיים, ואחז"ל מאן דנפח מתוכו נפח, א"כ האדם ודאי ברייה שמימית, אבל מצד הגוף הרי הוא "סולם מוצב ארצה", וכמו בסולם רגליו העומדות על הארץ, מתלככות בעפר, ודברים טמאים מתרחשים עליו שם, כן הוא האדם מצד גופו. אבל בראשו מגיע השמימה. ומלאכי אלקים עולים ויורדים בו באדם הסולם הזה!

31

ואחז"ל (אבות פ"ד) כל העושה מצוה אחת קונה לו פרקלים אחד, והיינו בלאך אחד, מכל מצוה ומצוה שעושה האדם נברא מלאך, והגרי"א ז"ל כותב כי ב"ש ע"י לימוד התורה נברא מלאך מכל תיבה ותיבה שהאדם מוציא מפיו, והם המלאכים שעולים ויורדים בו, כלומר: שע"י מעשיו הטובים הם עולים במטת למעלה, ויורדים חזרה אליו מלמעלה — בהשפעת טובה וברכה — למטה בארץ.

והנה כשם שעשה הקב"ה חוקים לטבע הגשמי בעולם הזה, למשל האש בוערת ומכלה כל גופל בתוכה, וזהו חק ולא יעבור וכדומה. כן עשה חוקים לטבעים הרוחניים בעולמות העליונים. ונתבונן בזה, הנה כ"ו שאין מקטרג על ישראל אין הם נענשים, כמו שמצינו (במדבר כג) "לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל" וגו', וממה נפשך אם לא עשו עוול, ודאי שלא יביט ולא יראה בהם כל און, ומהו החידוש? אלא ברור שיש בהם עמל ואון, ובכל זאת לא יביט ולא יראה בהם עמל ואון — מפני שה'ד' אלקיו עמו ותרועת מלך ברי'.

33

אבל כ"ו רק כשאין מי שיקטרג עליהם, משא"כ כשבא מקטרג ותובע משפט, חק הוא ולא יעבור שטענתם נשמעת ויושב הקב"ה בדין על ישראל, ככתוב (דברים לב) "כי כל דרכיו משפט", ואמת שהקב"ה הכל יכול — גם להשתיק את מדת הדין, אבל אז יטענו המקטרגים למה בראת אותנו, אלא ודאי כך עלה כביכול במחשבתו יתב', שאם יקטרגו צריך להתחזיר להם תשובה, ואימתי עולה מקטרג ומשטין למעלה? — כשיש מקטרגים אחד על חברו למטה בארץ, היינו "שתו בשמים פיהם ולשונם תהלך בארץ" כלומר: אימתי עושה פיהם ורשם לקטרג בשמים — בשעה שלשונם תהלך בארץ — שעל ידי דילטורא ולשה"ר שמספרים ישראל אחד על חברו, גורמים קטרוג גם בשמים ונמצא שעושים חורבן בין למטה ובין למעלה ר"ל.

זהו משאחז"ל (מד"ר שופטים פ"ה) שבדורו של אהאב שעבדו עבודה זרה ובכ"ו היו יורדים למלחמה ונוצחים, מפני שלא הי' בהם דילטורין, כלומר: בעלי לשון הרע. ואמרו: תדע לך שהוא כן, שהרי עובדי' התביא מאה נביאים חמשים חמשים איש במערה וכלכלם לחם ומים, ומנין לקח הוצאה גדולה כזו, ודאי אסף מבין העם מזון ומחיה עבורם, ובע"כ שידעו רבים מבני' מזה, והם היו עובדי ע"ז, אם היו מודיעים הדבר לאיזבל המרשעת כמובן שהיתה הורגת מיד את כולם ועובדי' עמהם, ולא הי' אדם שאמר לאהאב כן וכך עשה עובדי', לפיכך היו יורדים למלחמה ונוצחים, כן אמרו חז"ל במד"ר שם. היינו כיון שהם לא קטרגו על חבריהם ושמונו את פיהם למטה בארץ, לכן — מדה כנגד מדה — לא הי' בכח שום מקטרג לקטרג עליהם למעלה, וממילא נתקיים בהם "לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל" כאמור למעלה, והיו יורדים למלחמה ונוצחים, ומסיימים חז"ל במד"ר, שבדורו של שאול כולן היו דילטורין, לפיכך היו נופלים במלחמה וכי' ע"ש. היינו ג"כ כמו שאמרנו שאם יש לשה"ר וקטרוג בישראל למטה, נעשה גם קטרוג בשמים, ומדת הדין מתוחה עליהם, והרי נעשה חורבן גם למעלה כאמור, וזהו "שתו בשמים פיהם ולשונם תהלך בארץ", נמצא המספר לשה"ר על חברו חוטא גם בשמים וגם בארץ!

35

הנה כי כן ההכרח לכל אדם לבקש עזר ד' להצילו מרדת שחת בכל מקום כל זמן, אולם כל נשכח מה שכתב רבינו יונה ז"ל בשע"ת (שער א סוף העיקר שביע"ט), אשר כדי להשיג עזר ד', צריך האדם לראות שלא יהא ח"ו מתועב עיני ד', כי הזאין יקוה אדם שהוא תועבת ד' — שיעזרהו ד'! והנה כתוב תועבת ד' שפתי שקר, כמ"כ כתוב "תועבת ד' כל גבה לבי", פירושו: אפי' זהגאווה עדיין לא יצאה לחוץ, אלא רק נמצאת בלב, ג"כ תועבה היא, וכתב רבינו ונה כי בעל הגאווה נמטר ביד יצרו! כי אין עזר השם עמו — אחרי אשר הוא ועבת השם!

36 ובתורה: "וְהָיָה בְּיָמֵי הַיָּשׁוּבִים וְיָשׁוּבֵי דְבַר־תּוֹרָה שְׂבִיגָה שְׂרֹוּיָה בִּינְיָהֶם שְׂנֵא' אוּ נִדְבְּרוּ יִרְאֵי ה' אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וַיִּקְשְׁבוּ ה' וַיִּשְׁמְעוּ וַיִּכְתֹּב בְּסֵפֶר זִכְרוֹן לִפְנֵי לִירְאֵי ה' וְלַחֲשׁוּבֵי שְׁמוֹ. אֵין לִי אֵלָּא שְׁנַיִם. מִגֵּן שֶׁאֵפִילוֹ אֶחָד שׁוֹשֵׁב וְשׁוֹנֵה שְׁמַעְלָה עָלָיו הַכְּתוּב כֹּאִילוֹ קִיָּם אֶת כָּל הַתּוֹרָה כּוֹלֵה שְׂנֵא' יֵשֵׁב בְּדֹד וַיְדוּם כִּי נִטַּל עָלָיו" (אבות ג. ב). מֵעִיר שֶׁם הַמַּהֲרָ"ל, כִּי שְׁנַיִם בִּינְיָהֶם וְדַרְבֵי תּוֹרָה — שְׂכִינָה שְׂרֹוּיָה בִּינְיָהֶם: אֶחָד שׁוֹשֵׁב "וְשׁוֹנֵה" יֵשׁ לוֹ שֹׁכֵר. אֲבָל לֹא נֹאמַר (בְּגִירָסָא זו) שְׂכִינָה שׁוֹרָה עָלָיו. וּמֵבָאֵר הַמַּהֲרָ"ל, כִּי שְׁנַיִם הַלּוֹמְדִים הֲרֵי עוֹדְבָרִים בְּדַבְרֵי תּוֹרָה. הַנְּהִי תּוֹרָה שְׁלֵמָה, מֵשֵׁאִ"כ אֶחָד הַלּוֹמֵד הֲרֵי אֵין כְּאֹז דִּיבּוֹר, כִּי אֵין לוֹ אֶל מִי לְדַבֵּר, וְאֵין זוֹ תּוֹרָה שְׁלֵימָה, וְהִנֵּה הַשְׂכִּינָה שׁוֹרָה רַק בַּתּוֹרָה שְׁלֵימָה. וְנֹאמַר כִּי הַשְׂכִּינָה שׁוֹרָה דּוֹקָא בְּדִיבּוֹר בַּתּוֹרָה! הוּא אֲשֶׁר אִמְרַנּוּ. כִּי כַח הַדִּיבּוֹר הוּא הַמְכַשֵּׁר לַחֲבִיב וְדַבְקוֹת. הִנְנּוּ לּוֹמְדִים בּוֹה. כִּי גַם הַחֲבִיב הַגְּמוּר אֵל הַתּוֹרָה הוּא דּוֹקָא עַל יְדֵי הַדִּיבּוֹר בַּתּוֹרָה.

37 מכאן החומר הרב של לשון הרע. הרי כח הדיבור הוא המכשיר שניתן לנו לחבר, לקרב ולדבק. והמדבר לה"ר משתמש במכשיר הקירוב — לריחוק, לפירוד ולשנאה. לכן, ככל האומר לה"ר מסלק השכינה מלמטה למעלה, תדע לך מה דוד אומר: נפשי בתוך לבאים אשכבה להטים, בני אדם שיניהם חנית וחצים, ולשונם חרב חדה, מה כתיב אחריו: רומה על השמים אלקים גו', אמר דוד רבש"ע מה השכינה עושה למטה. סלק את השכינה לרקיע! (דבר"ר פ"ח. י). השכינה היא מבליט הקירוב והאהבה. כאשר בני אדם משתמשים במכשיר הקירוב והאהבה לפירוד ושנאה — אין לשכינה מקום בעולם! ומקרא מלא הוא: "כי ה' אלקיך מתהלך בקרב מחנך להצילך ולתת אויבך לפניך והיה מחנך קדוש ולא יראה בך עבות דבר ושב מאחריו" — תרגום: "ולא יחויי בך עבירת פתגם" (כי תצא רביעין). על ידי עבירת דיבור השכינה מסתלקת מישראל!

38 Artscoll - Ste Chmash

And declare him contaminated. The Kohen must declare orally, "You are contaminated" (Rashi; Sifra). Without this formal declaration there is no tumah, even if there is no doubt that the affliction is a tzaraas (Megaim 3:1).

40 אמרי נ"ן ר"ב ע"ה

וכדברי המגיד מדובנא כי המספר לה"ר אינו ידע גדול הרעה שהוא מביא למטה וקטרוג למעלה, וכמה גדול כח הדיבור להזיק ולחבל, מה עשה הקב"ה הוא מענישו בנגעים ועושה אותו מצורע, והנגעים כידוע מטמאות רק עפ"י דבור של הכהן היינו אם יאמר הכהן טהור יהיה טהור ואם יאמר טמא יהיה טמא, ללמד אדם דעת כח וגבורתה של הלשון, כי החיים והמות ביד הלשון, ולכן מפרש ואומר הכ' זאת תהיה תורת המצורע ביום טהרתו והובא אל הכהן, ומה ידע ויבחן גדול כמו של הדיבור ולא יקהל עוד על פיו להוציא דבור של הלשנה בשפחיו.

41 Letter For All Ages - R. Feuer

When your actions display genuine humility — when you stand meekly before man, and fearfully before God; when you stand wary of sin — then the spirit of God's Presence will rest upon you, as will the splendor of His Glory; you will live the life of the World to Come.

42 Artscoll - Ste Chmash

Atonement for sin requires that the erstwhile sinner purge himself of the moral flaw that caused his misdeeds. The underlying cause of slander and gossip — the sins that are punished by tzaraas — is haughtiness, because it breeds the contempt for others that lets one talk about them callously. The metzora's repentance entails a resolve to change himself, a change that is graphically symbolized by the following three items that accompany his offering.

43 Cedarwood. Because it grows tall, imposing, and wide, the cedar symbolizes haughtiness (Rashi; Arachin 16a). וְעֵץ אֲרֵז — וְשֵׁנֵי תוֹלַעַת וְאַוֵב — Crinon thread and hyssop. The thread is wool, dyed with a pigment made from a lowly creature, a type of insect or snail, whose identity is unclear. Thus, it symbolizes the penitent's newfound humility. Hyssop, a lowly bush, symbolizes the same idea of humility (Rashi).

44 והעיקר על האדם לדעת כי לא מה שהוא מחליט שהוא האמת, הוא המציאות האמיתית, ועיקר לשון הרע נובע מגסות הרוח, כי אם מתגאה האדם שמה שהוא חושב שהוא אומר והוא משער ונראה בעיניו הוא האמת קשה מאד לפרוש מלשון הרע כשנדמה בעיניו שרואה נגע ומום בחבירו, ולזה צייתה התורה שאל יגבה רוח האדם כ"כ, ולעולם ילמד אדם לשונו לומר איני ידע שמה יתבדה ויאחד (עי' גמ' ברכות) והענין שמה יאמר דבר מבדה וגם כשיוכח שאינו דבר אמתי יתאחו בדיבורו ולא יחזור מדבריו מחמת גסות רוחו שאינו יכול להודות שטעה, ולפיכך צייתה התורה שאם יראה האדם נגע צרעת בביתו אסור לו להחליט שהוא נגע רק יבא אל הכהן העומד לשרת את ה' ויאמר, "כנגע" כי זה רפואתו מבלי להחליט שמה שנדמה לו הוא האמת אלא ישפיל עצמו כאזוב שהכל דורסים עליו וישמע מה שאחרים אומרים, וגם הקפידה התורה שאעפ"י שיש בביתו מראה נגע ושיצור נגע, בכל זה אין הבית טמא עד שיטמאנו הכהן וכן להיפך לענין טהרה כדי ללמדו עד היכן הדברים מגיעים שלא כל מה שנראה לדבר טמא הוא באמת טמא, ולא כל מה שנראה לטהור הוא באמת טהור, ואין בידי להחליט דברים אלו.

44 וגם הוא עץ גבוה, משל אל דבור של גסות הרוח כענין לשון הרע ודומה לו.

46

הנראה בזה שגדלות האדם אינו נמדד בזה אם יש לו נגעים או אין לו נגעים או אם לומד מוסר או אינו לומד מוסר, אלא אם עושה תחבולות להיטהר מנגעיו, ולפעמים אם ילמד הרבה ולא יתקן מעשיו הרי הוא בכחינת שחמתו קודמת למעשיו, שאין חכמתו מתקיימת. אדם — אדם חשוב הוא — כי יהיה בעור בשרו שאת או ספחת או בהרת והיה בעור בשרו לנגע צרעת והובא אל אהרן הכהן או אל אחד מבניו הכהנים, שמחפש רפואה לנגעיו, וכופה את עצמו לבא לכהן, מי שתפקידו לרפאות בני"י מדברים המזוהמים שמוזהמים את רוחו ונשמתו ומטמאים אותו, לרפוא רוחני, ומגלה את נגעיו, זהו אדם חשוב, וזהו העיקר, ואיך זיל גמור בתורה שבע"פ.